
FOLKETINGET

Europaudvalget og Erhvervsudvalget

EU-konsulenten

EU-note

Til: Udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Dato: 13. juni 2016

Status for Junckers europæiske investeringsplan

Europa-Kommissionens finske næstformand, Jyrki Katainen, meddelte den 1. juni, at Kommissionen ønsker at forlænge den europæiske investeringsplan, som blev lanceret af Kommissionen i november 2014 med henblik på at tiltrække 315 mia. euro i nye private og offentlige investeringer.¹ Kommissionen vil i løbet af efteråret 2016 fremlægge et forslag om at forlænge planen ud over den planlagte slutdato i 2018. Kommissionen anviser dog ikke, hvorledes forlængelsen af planen skal finansieres².

Kommissionens begrundet sit ønske om at forlænge den europæiske investeringsplan med, at det efter dens vurdering er gået godt med at skaffe nye investeringer.³ På et år har EU ved hjælp af garantier fra den europæiske fond for strategiske investeringer EFSI været med til at tilvejebringe investeringer på 100 mia. euro fra private og offentlige investorer⁴. Den europæiske investeringsplan er således samlet set næsten nået en tredjedel af vejen til EU's mål om på tre år at generere nye investeringer på 315 mia. euro, ved hjælp af garantier fra EU og EIB på tilsammen 21 mia. euro.

¹ Meddelelse om status for investeringsplanen for Europa, Kom(2016)361 af 1. juni 2016.

² Den gældende EU-garanti på 16 mia. euro understøttes af en konkret hensættelse på 8 mia. euro fra EU-budgettet til en EU-garantifond. Pengene blev finansieret på EU-budgettet ved at omprioritere tilsammen 8 mia. euro fra programmerne Horisont 2020 og Connecting Europe faciliteten samt ved at anvende EU-budgettets margin.

³ Først i juli 2018 skal der ifølge planen foretages en uafhængig evaluering af, hvordan investeringsplanen har fungeret.

⁴ Ni EU-lande har givet tilsagn om at ville medfinansiere projekter under EFSI for i alt 42,7 mia. euro gennem deres nationale erhvervsfremmende banker: Storbritannien (8,6 mia. euro), Tyskland, Italien, Frankrig og Polen (hver 8 mia. euro), Spanien (1,5 mia. euro), Slovakiet (400 mio. euro), Bulgarien (100 mio. euro) og Luxembourg (80 mio. euro).

Kommissionens forslag om at forlænge den europæiske investeringsplan vil blive drøftet af EU-landenes stats- og regeringschefer på Det Europæiske Råds møde den 28.-29. juni 2016.

Hvad investeres der i?

Den europæiske fond for strategiske investeringer, EFSI, har navnlig haft held til at hjælpe små og mellemstore virksomheder med adgang til finansiering. På et år er der indgået 185 finansieringsaftaler mellem EFSI/Den Europæiske Investeringsfond og nationale investeringsbanker om finansiering til små og mellemstore virksomheder.

Kommissionen forventer, at 3,5 mia. euro i garantier fra EFSI kan generere investeringer på 49 mia. euro i små og mellemstore virksomheder. Det svarer til 65 pct. af de 75 mia. euro, som EU på forhånd havde sat som mål for perioden 2015-2017. Ifølge Kommissionen er det forventningen, at de 185 aftaler vil sikre finansiering til mere end 140.000 små og mellemstore virksomheder og midtcapselskaber i 26 forskellige EU-lande⁵.

Navnlig i Italien (28) er der indgået mange aftaler med banker om finansiering til små og mellemstore virksomheder, men også både Frankrig (20), Tyskland (15) og i Storbritannien (15) er der indgået mange aftaler. I Danmark er der ifølge Kommissionen indgået 4 aftaler med Vækstfonden, som sikrer finansiering til danske SMV'er i de kommende år. Senest i april 2016 underskrev Den Europæiske Investeringsfond (EIF) og Vækstfonden en garantiaftale, som skal sikre lån på 340 mio. kr. til danske SMV'er, som ønsker at investere i grøn omstilling.

Til gengæld går det langsommere med at tiltrække investeringer i langsigtede projekter inden for infrastruktur og innovation. På et år har den Europæiske Investeringsbank (EIB) godkendt 64 projekter til samlet finansiering fra EFSI på 9,3 mia. euro, hvilket forventes at generere omkring 51 mia. euro i investeringer. Det svarer til 21 pct. af de 240 mia. euro, som EU har sat som mål for de første tre år.

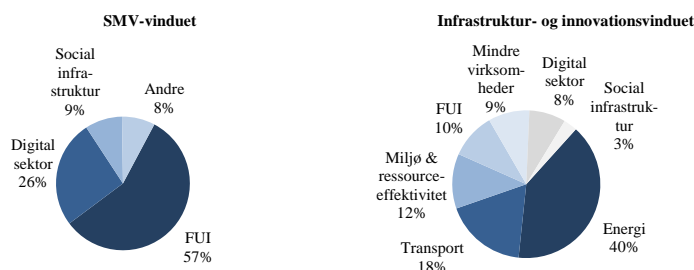
Størstedelen af disse projekter ligger inden for energi og energieffektivitet (40 pct.). Men der er også investeringer i en række andre sektorer såsom transport (18 pct.), miljø og ressourceeffektivitet (12 pct.), forskning og innovation (10 pct.). Det største antal af EFSI-støttede projekter findes i Frankrig, mens

⁵ Midtcapselskaber er ifølge EU virksomheder med mellem 250 og 3000 medarbejdere.

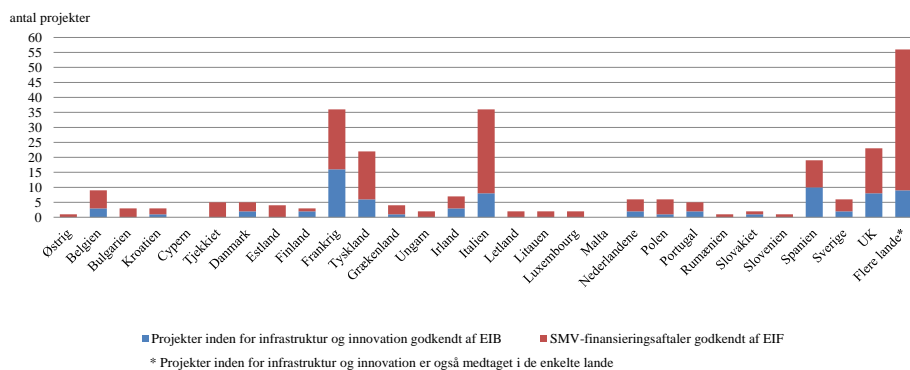
også både Spanien, Tyskland, Italien og Storbritannien er godt med. I Danmark er der to EFSI-støttede projekter, nemlig Copenhagen Infrastructure II og ENVO Biogas Tønder⁶. Kun på Malta og Cypren er der endnu ikke EFSI-støttede projekter.

Nøgletal for EFSI pr. ultimo maj 2016 (Kilde: Europa-Kommissionen)

EFSI's sektormæssige dækning (Pct. af finansiering godkendt af EIB-Gruppen under EFSI)

EFSI's geografiske dækning

Investeringsrådgivning fra EU?

Med den europæiske investeringsplan har Kommissionen også oprettet et rådgivningsorgan sammen med Den Europæiske Investeringsbank. Organet hedder Det Europæiske Centrum for Investeringsrådgivning (EIAH).

⁶ Copenhagen Infrastructure II etablerer en grøn dansk energifond, som skal være med til at finansiere energiprojekter i primært Nord- og Vesteuropa for bl.a. el-transmission, vind og biomasse. ENVO Biogas Tønder sigter på at etablere Nordens største biogasanlæg ved Tønder.

Rådgivningstjenesten står til rådighed for såvel offentlige myndigheder som private virksomheder, hvis de har brug for f.eks. teknisk bistand eller investeringsrådgivning i forbindelse med konkrete projekter⁷. Rådgivningen er gratis for offentlige myndigheder. EIAH's opmærksomhed er navnlig rettet mod skabelsen af offentlig-private partnerskaber og grænseoverskridende projekter.

Ved udgangen af maj 2016 havde rådgivningstjenesten modtaget over 160 henvendelser fra 26 forskellige EU-lande. Flest henvendelser modtog EIAH fra Storbritannien (18), Bulgarien (15), Belgien (12), Italien (11) og Spanien (11). Fra Danmark modtog EIAH 2 henvendelser. De fleste henvendelser til rådgivningstjenesten vedrører områder såsom energi (19 pct.), miljø- og ressourceeffektivitet (18 pct.), transport (16 pct.) og forskning og udvikling samt innovation (15 pct.).

Kommissionen ser gerne, at rådgivningstjenesten i fremtiden når ud til et større antal projektmagere og iværksættere, og hjælper der, hvor behovet er størst. F.eks. ser Kommissionen et stort uudnyttet potentiale, når det gælder mobiliseringen af investeringer i digital infrastruktur som fiberbredbåndsnet. Endelig foreslår Kommissionen, at rådgivningstjenesten støtter udviklingen af rådgivningen på lokalt plan samt øger samarbejdet med de nationale erhvervsfremmende banker.

Ny portal for investeringsmuligheder i EU

Kommissionen har pr. 1. juni 2016 oprettet en ny fælles portal på internettet for investeringsmuligheder i EU (EIPP)⁸. Portalen skal give såvel offentlige som private projektmagere i EU mulighed for at finde investorer fra hele verden. Samtidig skal portalen sikre, at investorerne let kan skaffe sig adgang til oplysninger om gode rentable projekter i EU.

På portalen ligger ved udgangen af maj 2016 139 mulige investeringsprojekter fra 24 forskellige EU-lande. En tredjedel af disse investeringsprojekter kommer fra Grækenland (46) efterfulgt af Bulgarien (17), Rumænien (10) og Spanien (8). De fleste projekter på portalen ligger inden for transportområdet (30 pct.) og energisektoren (28 pct.).

⁷ Rådgivningstjenesten EIAH kan findes på <http://www.eib.org/eiah/>

⁸ Portalen for investeringsmuligheder (EIPP) i EU kan findes på: <http://ec.europa.eu/eipp>

Et bedre investeringsmiljø i EU

Endelig arbejder Kommissionen på at skabe bedre rammevilkår for europæiske virksomheders investeringer, så de får lettere adgang til finansiering. Det skal bl.a. ske ved at fjerne finansielle, administrative og reguleringsmæssige hindringer for investeringer på såvel EU-niveau som på nationalt plan.

Bl.a. har den igangværende opbygning af EU's kapitalmarkedsunion bidraget til dette ved at nedsætte kapitalkravene til forsikringsselskaber i EU, som ønsker at investere i infrastrukturprojekter⁹. Kommissionen vil ligeledes undersøge om kapitalkravene for banker også skal sænkes, så de får bedre mulighed for at investere i infrastrukturprojekter.

Også adgangen til såkaldt venturekapital skal lettes for nye virksomheder¹⁰. Kommissionen vil foruden et forslag om at oprette en "fund-of-funds" for pan-europæisk risikovillig kapital foreslå ændringer af EU-lovgivningen for venturekapital. F.eks. overvejer Kommissionen at se nærmere på udviklingen af et fælles europæisk marked for private pensionsprodukter, som ifølge Kommissionen kan blive til en vigtig kapitalreserve for langsigtede investeringer.

Endelig har Kommissionen præciseret EU's statsstøttere regler for at styrke virksomhedernes retssikkerhed¹¹. Bl.a. har Kommissionen fastslået, at EFSI-finansiering ikke udgør statsstøtte i EU-traktaternes forstand. Det gør til gengæld national medfinansiering, som skal godkendes af Kommissionen medmindre de ydes på markedsvilkår eller er omfattet af en gruppefritagelse.

Hvad skal der ske nu?

Kommissionen anbefaler, at EU-landenes stats og regeringschefer på Det Europæiske Råds kommende møde den 28.-29. juni støtter en forlængelse af EFSI efter 2018.

Kommissionen foreslår i den forbindelse bl.a. at:

- EU forstærker indsatsen for at sikre finansiering til små og mellemstore virksomheder. Bl.a. foreslår Kommissionen at flytte 500 mio.

⁹ Kommissionens delegerede forordning 2016/467 af 30. september 2015 om beregning af lovpligtige kapitalkrav for en række aktivitetskategorier, som besiddes af forsikrings- og genforsikringsselskaber.

¹⁰ Venturekapital er risikovillig kapital, som typisk investeres i forholdsvis nystartede virksomheder – f.eks. SMV'er.

¹¹ Se Kommissionens meddelelse om statsstøttebegrebet i TEUF artikel 107, stk. 1.

euro i EU-garantier fra infrastrukturprojekter til små- og mellemstore virksomheder.

- EU overvejer at anvende en EFSI-lignende model for investeringer i udviklingslande.
- Rådgivningstjenesten styrkes med henblik på at nå ud til et bredere publikum ved bl.a. at støtte udviklingen af rådgivningen på lokalt plan.
- EU opretter investeringsplatforme med et stærkt engagement fra Kommissionen, EIB, og nationale erhvervsfremmende banker.
- EFSI støtter i højere grad udviklingen af markedet for bæredygtige grønne projekter. Det skal bl.a. ske ved at tilskynde til udviklingen af et grønt obligationsmarked i EU og bedre koordinering af den aktuelle indsats.

Med venlig hilsen

Morten Knudsen
(3695)